

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-02-21

Diarienummer: N608-0023/24

Handläggare: Hillevi Holme Petersson

E-post: ulf.hogberg@forskola.goteborg.se

Ekonomisk lägesrapport per januari 2024

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till ekonomisk lägesrapport per januari.
2. Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till åtgärdsplaner för budget i balans.

Sammanfattning

Förvaltningen har upprättat en ekonomisk lägesrapport baserad på januari månads redovisning samt en sammanställning av förvaltningens åtgärder för en budget i balans. Den ekonomiska lägesrapporten skickas inte till kommunstyrelsen utan är endast en intern rapport till förskolenämnden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Barnkonventionen

Nämnden har som ansvar att säkerställa att alla barn, oberoende av geografisk hemvist och sociala samt ekonomiska förhållanden, har lika tillgång till en likvärdig utbildning. Utifrån kommunfullmäktiges mål att *Göteborg har en förskola och barnomsorg som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor för alla barn* strävar nämnden efter att barns bästa ska vara en målsättning för alla insatser som sker under året.

Samverkan

Information har skett med de fackliga organisationerna vid förvaltningssamverkan den 21 februari 2024.

Ärendet

I den här rapporten lämnar förvaltningen en övergripande analys av budgetavvikelsen till och med januari samt en redogörelse av åtgärdsplaner för att nå budget i balans.

Beskrivning av ärendet

Den totala budgetobalansen för förskolenämnden är cirka 195 mkr. Orsaken till budgetobalansen återfinns i årets beslutade budget samt i bemanningen som förvaltningen hade vid utgången av 2023. Obalansen om 195 mkr har delvis hanterats i budgetarbetet både centralt på förvaltningen och på förskoleenheterna. De obalanser som kvarstår efter avslutat budgetarbete omhändertas i åtgärdsplaner och redovisas i denna rapport. I framtagna åtgärdsplaner syns tydligt att en stor minskning av antalet tjänster planeras inför höstterminen. I nästa rapport kommer de enheter som inte har anpassat sin personalvolym till budget att redovisa underskott och som därmed behöva göra åtgärdsplaner.

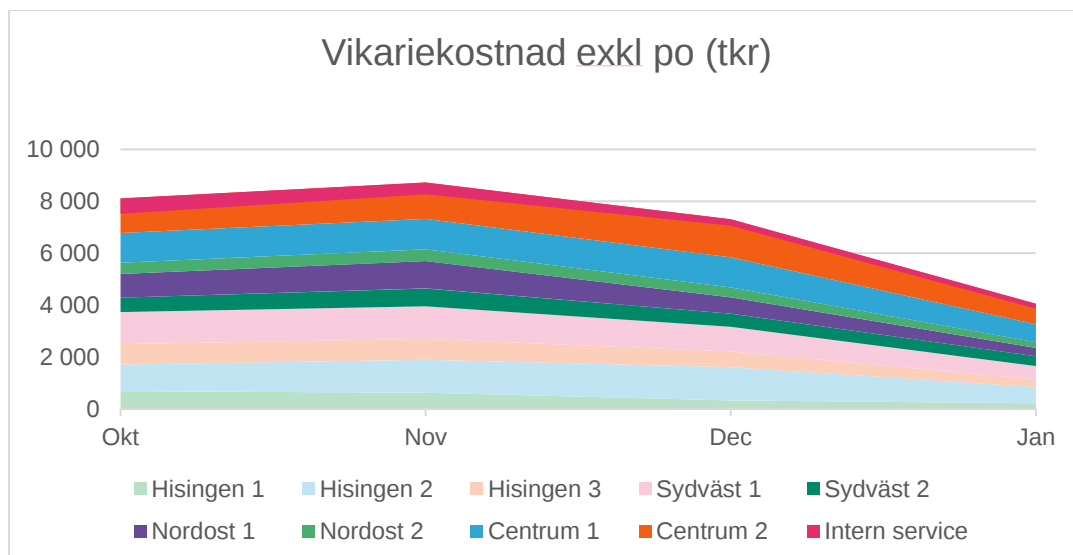
Utfallet per januari jämfört med periodens budget ska tolkas försiktigt då det finns många osäkerhetsfaktorer. För att nämnden skall kunna ta sitt ansvar för verksamheten lämnar förvaltningen kontinuerligt (tio månader) en ekonomisk rapport till nämnden.

Utfall till och med perioden

	Avvikelse mot budget tom januari (tkr)
Förskolenämnden	-6 031
Förvaltningsgemensamt	-4 457
Styrning och ledning	-880
Kvalitet	3 134
Ekonomi	-325
HR	-543
Kommunikation	144
Avdelning Förskola	-3 104

Nämnden redovisar för perioden en negativ avvikelse mot budget om 6 miljoner kronor (mkr). Det negativa resultatet beror till största del på avdelning förskola där personalkostnaderna på både verksamhetsområden och intern service är högre än budgeterat.

Budgetavvikelsen per januari är dock lägre än den obalans som identifierades i samband med budgetarbetet. Det anpassningsarbete som verksamhetsområdena påbörjade under hösten har delvis gett effekt. Bland annat har verksamhetsområdena minskat nyttjandet av timvikarier (se diagram nedan) samt minskat antalet tidsbegränsade anställningar. Det krävs dock fortsatt anpassningsarbete för en budget i balans. Åtgärdsplaner har tagits fram och dessa presenteras nedan.

Redogörelse av åtgärdsplaner efter budget 2024

Den totala budgetobalansen för förskolenämnden är cirka 195 mkr. Denna obalans har delvis hanterats i budgetarbetet både centralt på förvaltningen och på förskoleenheterna. Det kvarstår dock ett arbete för att nå en budget i balans på totalen. Inom avdelning förskola fanns det i samband med budget 52 enheter, inklusive intern service, med obalans överstigande 300 tkr. Den kvarvarande budgetobalansen för avdelningen är 46,6 mkr.

Förutom normal minskning i antal tjänster mellan vår- och hösttermin så är det cirka 100 tjänster färre budgeterat för 2024. I åtgärdsplanerna räknar enheterna på omställning av ytterligare cirka 80 tjänster samt att man ej ersätter naturliga avgångar av cirka 15 tjänster. Enheterna har upprättat åtgärdsplaner men det kvarstår ännu åtgärder att hantera. Rektorerna jobbar vidare med detta arbete som skall vara färdigt under februari.

Förvaltningsdirektören har fattat beslut om att från och med den 1 februari ska resursbehov hanteras med tillsvidareanställd personal. Detta innebär att:

- timvikarier ska endast användas vid särskilda situationer
- planerad ledighet och längre vikariat ska hanteras med tillsvidareanställd personal och endast i undantagsfall med tidsbegränsat anställda.
- endast rektor eller enhetschef får ta beslut om att tillsätta vikarie

Beslutet innebär även anställningsbegränsningar där vakanser tillsätts via omställning eller intern rörlighet och att det är förvaltningsdirektören som fattar beslut om eventuell extern rekrytering. Likaså innebär beslutet en stor restriktivitet vad gäller konferenser, mässor och resor.

Verksamhetsområde	Total obalans i budget (tkr)	Antal enheter med obalans överstigande 300 tkr	Avvikelse mot budget tom januari (tkr)
Avdelning förskola	-46 542	52	-3 104
Avdelningschef förskola	0	0	-24
Hisingen 1	176	1	-239
Hisingen 2	-15 654	12	-1 577
Hisingen 3	-3 182	4	-8
Sydväst 1	20	0	-596
Sydväst 2	-2 920	6	-221
Nordost 1	-6 644	10	204
Nordost 2	-9 188	14	-846
Centrum 1	3 177	0	982
Centrum 2	-44	4	-214
Adm-Bhäl-Po-Öf	-278	0	-122
Intern service	-12 283	1	-426

Hisingen 1 har en negativ avvikelse i januari trots att verksamhetsområdet är i balans i budgetarbetet vilket tyder på att området inte ännu fått effekt på de inarbetade åtgärderna i budgeten. Trots budgetbalansen var det en enhet med obalans överstigande 300 tkr.

Åtgärder	Belopp i tkr	Kortfattad beskrivning
Obalanser budget 2024	-318	
Ökade intäkter	0	
Ökade statsbidrag	43	Specialpedagogik för lärande
Minskat antal barn	-818	Minskat barnantal, 21 stycken
Minskade personalkostnader	865	Omställning 3 tjänster, ersätter två förskollärare med barnskötare
Övrigt	50	Resultatreglering 2023 samt minskade inköp
Summa åtgärder (tkr)	140	
Ny prognos efter åtgärder (tkr)	-178	Kvarstående åtgärder att hantera

Hisingen 2 är det verksamhetsområde med störst obalans i budget om 15,7 mkr, vilket även speglar sig i resultatet för januari. 12 enheter har obalans överstigande 300 tkr.

Åtgärder	Belopp i tkr	Kortfattad beskrivning
Obalanser budget 2024	-15 473	
Ökade intäkter	919	Medicinskt stöd, SOKA/Språk, Läslyft, Fördjupad bsk-utbildning, Yrkesspråk
Ökade statsbidrag	551	Specialpedagogik för lärande
Ökat antal barn	1 322	
Minskade personalkostnader	6 884	15 st omställningar, 4 naturliga avgångar, 5 st sjukskrivningar, 1 st förflyttning
Övrigt	625	Resultatreglering 2023 samt minskade inköp
Summa åtgärder (tkr)	10 302	
Ny prognos efter åtgärder (tkr)	-5 171	Kvarstående åtgärder att hantera

Hisingen 3 är i balans i resultatet per januari men har en budgetobalans på 3,2 mkr och fyra enheter har obalans överstigande 300 tkr.

Åtgärder	Belopp i tkr	Kortfattad beskrivning
Obalanser budget 2024	-2 425	
Ökade intäkter	0	
Ökade statsbidrag	0	
Ökat antal barn	410	1 barn från apr, 3 barn från maj o 5 från september
Minskade personalkostnader	1 301	2 omställningar, erästter ev partiella ledigheter
Övrigt	94	Resultatreglering
Summa åtgärder (tkr)	1 805	
Ny prognos efter åtgärder (tkr)	-620	Kvarstående åtgärder att hantera

Sydväst 1 har totalt en budget i balans och inga enheter med obalans överstigande 300 tkr. Resultatet för januari avviker dock negativt med -0,6 mkr så uppföljning av enheterna kommer genomföras i februariprognosen.

Sydväst 2 har i januari ett negativt resultat som speglar den totala budgetobalansen för området. 6 enheter har obalans överstigande 300 tkr.

Åtgärder	Belopp i tkr	Kortfattad beskrivning
Obalanser budget 2024	-2 748	
Ökade intäkter	0	
Ökade statsbidrag	156	Statsbidrag Läsluft & Spec.pedagogiskt inriktn
Ökat antal barn	311	Ett barn extra, annars ändring av vistelsetid & ålder
Minskade personalkostnader	2 310	Omställning av 11 tjänster
Övrigt	203	Minskning av förbrukningsmaterial
Summa åtgärder (tkr)	2 980	
Ny prognos efter åtgärder (tkr)	232	

Nordost 1 har en negativ obalans i budgeten på 6,6 mkr och tio enheter med obalans överstigande 300 tkr. Totalt har verksamhetsområdet dock en positiv avvikelse mot budget i januari.

Åtgärder	Belopp i tkr	Kortfattad beskrivning
Obalanser budget 2024	-6 318	
Ökade intäkter	-146	Stägning av förskola
Ökade statsbidrag	0	
Ökat antal barn	-1 611	Stägning av förskola
Minskade personalkostnader	6 545	25 omställningar och 4 naturliga avgångar som inte ersätts
Övrigt	197	Stägning av förskola
Summa åtgärder (tkr)	4 986	
Ny prognos efter åtgärder (tkr)	-1 332	Kvarstående åtgärder att hantera

Nordost 2 har en budgetobalans på 9,2 mkr vilket återspeglas i det negativa resultatet för januari. 14 enheter har obalans överstigande 300 tkr.

Åtgärder	Belopp i tkr	Kortfattad beskrivning
Obalanser budget 2024	-8 761	
Ökade intäkter	10	
Ökade statsbidrag		
Ökat antal barn	727	Främst i Kortedala 1 och 3 samt Hammarkullen 3
Minskade personalkostnader	7 628	Omställning 32 tjänster,
Övrigt	416	Minskade inköp generellt mot budget
Summa åtgärder (tkr)	8 781	
Ny prognos efter åtgärder (tkr)	20	

Centrum 1 är det enda verksamhetsområde som gick in i 2024 med ett överskott i budgeten och inga enheter med obalans som kräver åtgärder. Centrum är även det område som har störst positivt resultat per januari.

Centrum 2 har totalt en budget i balans trots att fyra enheter hade obalans överstigande 300 tkr.

Åtgärder	Belopp i tkr	Kortfattad beskrivning
Obalanser budget 2024	-3 134	
Ökade intäkter	20	Ökat stöd
Ökade statsbidrag	0	
Ökat antal barn	-52	Hur många barn rör det sig om?
Minskade personalkostnader	2 125	Omställning av 19 tjänster samt ersätter ej naturliga avgångar
Övrigt	0	
Summa åtgärder (tkr)	2 093	
Ny prognos efter åtgärder (tkr)	-1 041	Kvarstående åtgärder att hantera

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen noterar att en viss anpassning av antal tjänster redan skett inför starten av 2024 men att personalorganisationen ännu inte är i balans med beslutad budget. I den planering som gjorts i detaljbudgetarna hos rektor och enhetschefer syns att en stor del av anpassningen har planerats att genomföras inför höstterminen.

Förvaltningsdirektörens beslut rörande åtgärder för budget i balans kommer möjliggöra för rektor att tidigarelägga sina anpassningsåtgärder för att därigenom få större ekonomisk effekt på varje minskad tjänst. Sammantaget ger förvaltningsdirektörens beslut rektorer och enhetschefer större möjligheter att kunna genomföra sina handlingsplaner för ekonomi i balans.

Johan Olofson

Ulf Högberg

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef ekonomi,
fastighet och säkerhet